

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum V. Joannes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

1. Vidua proficenti non conceditur velum Consecrationis.
2. Habitum professionis gestans, & actum aliquem professis proprium exercens, quandonam censetur tacite professus?
3. Que in animo latent, utrum per iuramentum probari possint?
4. Tacita professio non presumitur ex sola taciturnitate.

Notandum primò. Viduæ, seu mulieres non virgines in Religione profiteri possunt, sed velum consecrationis, quod solis virginibus convenit, non accipiunt, sed velum conversionis, seu meræ professionis. Consentit *cap. vidua 34. c. 27. q. 1.* Videri potest *Glossa in c. de votis 11. c. 20. q. 1. & quæ dixi lib. 3. f. 4. n. 8. & 9.*

2. Notandum secundò. Qui habitum professionis gestat, & actum professionis in eo proprium exercet, is tacite, seu ipso facto professionem facere censetur, ita, ut ad contrarij probationem, aut recessionem à monasterio non admittatur. Ita *Glossa hie Innoc. & Andr. n. 2. & dixi lib. 4. tract. 6. n. 1.* Requiritur autem ad hanc tacitam, & præsumptam professionem primò, ut exercens actum sciat, esse proprium professo, v. g. interesse Capitulo, uti *And. hic* monet v. 1. Secundò, ut actum sponte, non per vim adactus exerceat, *arg. hujus cap. & c. 1. de his, quæ vi.* Tertiò, ut post susceptum habitum, anno continuo, in probatione steterit, juxta *Trident. sess. 25. c. 5. de regul.* Quartò, ut actus professorum proprius exerceatur cum consensu ejus, qui in Religionem auctoritative suscipere potest. Videri potest *Sanchez lib. 5. mor. c. 3. n. 12. & quæ dicuntur in cap. adversam 8. cap. ex parte 22. hoc tit.*

Limitari debet doctrina. Si quis expressè protestetur, se actum professionis proprium non exercere animo profitendi, præsumptio esse non potest professionis tacitæ; nam

tacitum tollitur per expressum contrarium, uti docet *Glossa finalis hoc tit.*

Quæres. Cum ea, quæ in animo latent, quia alijs præter operantem cognita non sunt, per iuramentum probari possint, *arg. gum. c. si verò quarto. de sententia excommunicationis*, ubi *Glossa* ait: *soli Sacramento creditur, quando de conscientia aliter dubitatur*; cur in casu hujus Cap. iuramentum non admittitur? Respondetur, cum Abbate *hic n. 6.* doctrinam veram esse, in dubijs seu ambiguis factis, in quibus incertum est, ex quo animo processerit, verò in casu nostro non censetur esse dubium, sed per circumstantias determinatum, ut inde præsumptio juris, & de iure oriri possit, adfuisse intentionem profitendi.

Ad extremum advertet, professionem tacitam non dici esse solam taciturnitatem, quasi ex ea consensus præsumatur; sed enim verum non est, cum in præjudicialibus sola taciturnitas pro consensu non habeatur, sicuti docet *Bartolus*, & alij in *Lep. quæ dotis 28. ff. soluto matrimonio*; sed pariter taciturnitatem requiritur actus potestatis, qui vel ex rei natura, vel juris constitutione significet consensum, uti docet *Bartolus in c. cum virum n. 3. hoc tit. v. q. si post Novitiatum completum aliquis habere induat*, qui est proprius professorum, et ad Capitulum admittatur, censetur tacita, id est, sine verborum signis prædicto edita professio.

CAPITULUM V.

Joannes.

PARAPHRASIS.

Mandat Pontifex, ut ne cui Monasterium de Monasterio in Monasterium temerè transferre, aut peculiam quæpiam habere. Sed si id præsumptum Monasterio, in quo ab initio constitutus est, reddatur.

SUMMARIUM.

1. *Temerè se transferre non potest Monachus ex uno in aliud monasterium, sive ejusdem, sive diversi Ordinis hoc sit.*
2. *Quando censeatur temerè se transferre?*
3. *Talem autem professum, qui temerè ad aliud monasterium transiit, repetere potest Prælati.*
4. *Utrum talem, si penitentiâ ductus redeat, recipere teneatur Prælati?*

NOTandum primò. Monachus ex monasterio suo non potest se temerè in aliud monasterium, seu ejusdem, seu diversi Ordinis, transferre. Rationem dat *And. hic. n. 14. Abb. n. 8.* quia per talem transitum violatur votum substantiale professionis, quæ est obedientia erga Superiorem, Priorem, Prælatum; promittit enim Monachus loci stabilitatem, uti constat *ex c. sicut 13. de jurejurando. c. statimus. cau. 19. q. 3.*

2. Temerè autem se transferre dicitur Religiosus, si non zelo melioris boni, sed ex levitate, aut passione transeat, vel licentiâ non petita, aut petita quidem, sed non obtenta, in casibus, in quibus non tantum peti, sed & obtineri debet: qua de re dicitur *in c. non est 7. & c. licet 18. hoc. tit.* Vide *Sanchez lib. 6. Moralium c. 7.*

Notandum secundò. Prælati Ordinis professum temerè ad alium Ordinem, aliudve Monasterium transeuntem, repetere, & revocare potest, ita etiam habetur *in cit. c. statimus. c. ad nostram 8. hoc. tit. c. Monachum causâ 20. q. 4.* nam monachus personaliter obligatus est monasterio suo, sicut servus domino suo, & uxor viro suo *c. ad nostram 8. h. t. c. non est 11. de spons. & sicuti filius patri suo, in cujus potestate est. L. i. ff. de liberis exhibendis.* tales autem personæ repeti, & vind cari possunt adjectâ causâ, *Leg. 1. ff. de jurejur. ubi Glossa v. vindicare, & explicat Sanchez cit. c. 7. n. 79.*

Quæres. Num Abbas monachum temerè transeuntem ad aliud monasterium, aliudve Ordinem, si eum peniteat, & redire velit, recipere teneatur. Haec quæstionem disputat hîc *Innoc.* in utramque partem; videtur enim negandum, quia juri, & titulo monachi sponte renuntiavit. *argu. c. quod in dubijs 8. de renunt.* Sed contrarium est dicendum cum *And. hic. n. 73.* & alijs apud *Suarez l. c. n. 104.* quia monachus, & quilibet professus juri suo renunciare non potest, cum veluti spirituale indissolubile matrimonium per traditionem personæ suæ contraxerit, uti tradit *Gloss. in c. 4. v. materia de divorijs.* Et docui in *disp. de restitutione spoliatorum assert. 29. & 30.* Ad *c. quod in dubijs* resp. ibi non esse sermonem de jure, & titulo monachali, sed de beneficijs, maxime sæcularibus.

Porro, quæ hîc de monachis dicta sunt, pari ratione in Canonicis sæcularibus locum habere bene monet *hic And. n. 5.* Aliud hîc adjicitur de proprio non habendo: qua de re dicitur *in tit. de statu monachorum.*

CAPITULUM VI.

Quia.

PARAPHRASIS.

Ubi dura est Religio, requiritur in proficiente plena pubertas,

SUMMARIUM.

Qua ætas requiratur ad profitendum in Religionibus valde asperis, de jure communi antiquo &c.

NOTandum. In quibus Religionibus vita valde aspera est, expedit, adolescentem non admitti ad professionem, nisi in plena pubertate, quæ anno 18, contingit. *L. ad rogato 4. ff. de adoptionibus.* Quare in statutis Ordinis Minimorum, seu S. Francisçi de Paula, decernitur, neminem admit-

Ccc 3